

Ministerie van Defensie

Dit stuk mag niet worden
vermenigvuldigd met toe-
stemming van Hoofd
afdeling Inl/Veil.

CHEF VAN DE GENERALE STAF / BEVELHEBBER DER LANDSTRIJKKRACHTEN

Afdeling/~~Sec~~ Inl/Veil.

Ex.nr.

5 Net-minute

Postadres: Thérèse Schwartzstraat 15
Telefoon: 070-245370 / 070-735735

GEHEIM

Men wordt verzocht bij beantwoording, datum en
nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden

uw kenmerk:

uw brief van

ons nummer
547/A/Geh.

's-Gravenhage,

28 JUNI 1977

bijlagen:

Aan zie Verzendlijst

onderwerp: Slagorde overzicht

Hierbij bied ik U het in de verzendlijst aangegeven
aantal exemplaren aan van het supintrep "Slagorde"
nr 2/77.

Typ : CVW
Coll:

DE CHEF VAN DE LANDMACHTSTAF
VOOR DEZE:
HET HOOFD VAN DE SECTIE INL A
DE LUITENANT-KOLONEL

C. KLOOS.

VERZENDLIJST:

ex.nr brief:

ex.nr bijlage(n):

C- 1 Lk
C- SMID
C- 898 Vdbat

1
2
3

1 t/m 15
16
17

Intern:

INLA
Archief

4
5 + ~~8~~ *van 7/11/78*

18 t/m 23
24 + ~~25~~ *van 7/11/78*

GEHEIM

GEHEIM

EX nr 24
547/A/Geh

**MINISTERIE VAN DEFENSIE
LANDMAGHTSTAF
AFD. INLN/VEIL**

**WARSCHAUPAKT
SLAGORDE**

GEHEIM

Datum van uitgifte

INHOUDSOPGAVEblz.nr.:A. ACTIVITEITEN

1. Tsjechoslowakije
  - a. Toename gezamenlijke oefenactiviteiten van Tsjechoslowaakse en TsGV-eenheden 1-2

B. ORGANISATIE

1. Polen/SGV
  - a. Gemechaniseerde artillerie 3
2. Polen/Poolse strijdkrachten
  - a. Verdere invoering van het amfibische infanterie gevechtsvoertuig BMP 3
  - b. 100 mm Anti-tankkanon T-12 (A) 3
  - c. SA-4 G/L geleide wapensysteem GANEF 4
3. Tsjechoslowakije/Tsjechoslowaakse strijdkrachten
  - a. Gemechaniseerd luchtdoelkanon ZSU-57/2 4
  - b. Wijziging subordinatie SCUD-brigades 4-5
4. Hongarije/YuGV
  - a. 152 mm gemechaniseerde vuurmond M-1973 5
5. Hongarije/Hongaarse strijdkrachten
  - a. SA-6 G/L geleide wapensysteem GAINFUL 5

C. CIVIELE VERDEDIGING

1. Oost-Duitsland
  - a. Ltgen Peter: Hoofd Civiele Verdediging 6

D. STERKTE

1. Warschaupakt
  - a. Sovjet landstrijdkrachten 7
  - b. Non-Sovjet Warschaupakt landstrijdkrachten 8

E. PERSONALIA

1. Oost-Duitsland/NVA
  - a. Commando wisseling 9
2. Hongarije/Hongaarse strijdkrachten
  - a. Genmaj Szucs 9

A. ACTIVITEITEN1. Tsjechoslowakije

Geheim

a. Toename gezamenlijke oefenactiviteiten van Tsjechoslowaakse en TsGV-eenheden

In januari en februari 1977 hielden eenheden van de Tsjechoslowaakse landstrijdkrachten en eenheden van het TsGV "daadwerkelijk gezamenlijke" tactische oefeningen op regimentsniveau en hoger in het gebied tussen Milovice (VR 9064) en Doupov (VR 6771). De Tsjechoslowaakse eenheden waren afkomstig van: 20 Mechdiv, 2 Mechdiv, 1 Tkdiv en 19 Mechdiv, alle gesubordineerd aan 1 Leger. De Sovjet eenheden werden geïdentificeerd als regimenten van o/i Tkdiv in Milovice en 18 Gde Mechdiv. ^{a)}

De in tijd gefaseerde oefeningen verliepen waarschijnlijk volgens één draaiboek en gingen uit van een aangenomen vijand (in het oefengebied Doupov). De startlijn bevond zich Oost van de Elbe; in de omgeving van Melnik (VR 6479) werd de rivier overschreden en de aanval langs drie of vijf assen voortgezet. De verplaatsing van de Sovjet-eenheden verliep langs de volgende assen:

- Roudnice (VR 4787) - Zatec (UR 9777)
- Litomerice (VR 3317) - Zatec (UR 9777)
- Bilina (VS 1301) - Chomutov - Podborany (UR 8665)

De verplaatsing van de Tsjechische eenheden:

- Slany (VR 3464) - Zatec (UR 9777)
- Louny (VR 1579) - Zatec (UR 9777)

Vermoedelijk namen aan iedere oefening drie tot vier mech- of tankregimenten en enkele verzorgende eenheden deel. Aan de hand van waargenomen militaire transporten over verkeers- en spoorwegen van en naar het oefengebied Doupov (UR 66) namen in deze periode in totaal 6-8 Tsjechoslowaakse en ca. 4 Sovjet regimenten deel aan de oefeningen.

a) Voormalige 16 Gde Mechdiv.

Het voornaamste doel van de oefening scheen te zijn:

- (1) tactische verplaatsingen; ook logistieke aanvoer per spoor en over de weg;
- (2) bevelvoering; hierbij werd intensief van radio- en lijnverbindingen gebruik gemaakt;
- (3) het geïntegreerde optreden van verschillende wapens;
- (4) rivieroverschrijdingen;
- (5) colonediscipline; nadruk op rijvaardigheid en onderhoud;
- (6) inzet helicopters voor tactische taken;
- (7) NBC-beschermingsmaatregelen.

De beschikbare gegevens over deze oefeningen duiden op een uitstekende coördinatie en uitvoering van de acties bij de Tsjechoslowaakse eenheden. Met betrekking tot de rivierovergang en de camouflagediscipline overtroffen zij zelfs de Sovjets.

Commentaar: In de jaren na de inval van 1968 werden door de Tsjechoslowaakse en Sovjet eenheden slechts enkele gezamenlijke oefeningen per jaar gehouden. De oefeningen hadden meer een demonstratief karakter, waarbij de solidariteit van de twee socialistische strijdkrachten werd getoond. De gezamenlijke oefeningen van januari-februari 1977 duiden niet alleen op een toename van oefenactiviteiten, doch ook op een verandering aan het karakter van de oefening. Het demonstratieve karakter heeft plaats gemaakt voor een tactische opzet, waarbij geïntegreerd werd opgetreden.

Het Tsjechoslowaakse optreden valt sterk op: niet eerder werden gezamenlijke oefeningen van dergelijke kwantitatieve en kwalitatieve omvang waargenomen. Het duidt op een sterke opleving bij de Tsjechoslowaakse landstrijdkrachten, die na de reorganisatie na de inval van 1968 lange tijd minder actief zijn geweest.

B. ORGANISATIE**1. Polen / SGV****a. Gemechaniseerde artillerie**

Op 15 maart 1977 werd in de locatie van het o/i Artreg/20 (?) Tkdiv/SGV in Swidnica (XS 0534) een BMP M-1975 (gevechtsveld bewakingsradar voertuig) waargenomen.

(B-2)

Commentaar: Deze gemodificeerde BMP wordt aangetroffen bij artillerie-eenheden met gemechaniseerde vuurmonden.

Eerder werd een dergelijk voertuig met Sovjet bemanning waargenomen in de omgeving van Sulecin (WU 1505) (zie MO 1/77 blz 39).

De waarneming in Swidnica bevestigt de aanwezigheid van gemechaniseerde artillerie bij de SGV.

2. Polen / Poolse strijdkrachten**a. Verdere invoering van het amfibisch infanterie gevechtsvoertuig BMP**

Op 6 mei 1977 werden in Kozuchow-001 (WT 4133) 5-10 x BMP waargenomen.

Kozuchow-001 is de locatie van 38 Mechreg/5 Tkdiv.

Opmerking : Zie ook SLO overzicht 1/77.

b. 100 mm anti-tankkanon T-12 (A)

Na een eerste waarneming van 2 x 100 mm atkn T-12 nabij Warschau in januari 1977 werden nu 6 x 100 mm atkn T-12(A) waargenomen die, getrokken door STAR-660, op 21 april 1977 kazerne-001 in Gniezno (XU 7624) binnenreden.

(B-2)

Commentaar: In Gniezno-001 is 91 Atreg/MD Pommeren gelegerd. Deze waarneming bevestigt de aanwezigheid van de T-12(A) bij de Poolse strijdkrachten.

c. SA-4 G/L geleide wapensysteem GANEF

Op 4 april 1977 werden op het plaatselijke oefenterrein van Skwierzyna (WU 3428), verdeeld over twee opstellingen, 9 x SA-4 waargenomen.

Het materieel werd bewaakt door Poolse militairen.

(B-2)

Commentaar: In de zomer van 1976 werden voor het eerst SA-4 oefenactiviteiten waargenomen in het oefengebied Drawsko - Pomorskie in Noord-Polen. Het betrokken personeel behoorde tot de Poolse strijdkrachten. De waarneming in Skwierzyna bevestigt de aanwezigheid van de SA-4 bij de Poolse strijdkrachten.

3. Tsjechoslowakije / Tsjechoslowaakse strijdkrachten

Geheim

a. Gemechaniseerd luchtdoelkanon ZSU-57/2

In december 1976 werden op een parkeerplaats van een Tsjechoslowaakse landmachtinstallatie meer dan 23 ZSU-57/2 gemechaniseerde luchtdoelkanonnen waargenomen.

Commentaar: Dit is het eerste bericht over de aanwezigheid van de ZSU-57/2 bij de Tsjechoslowaakse landstrijdkrachten. Mogelijk werd dit materieel van de TsGV overgenomen nadat het aldaar door het gemechaniseerde luchtdoelkanon ZSU-23/4 was vervangen. Er zijn nog onvoldoende gegevens om te veronderstellen dat de ZSU-57/2 in de Tsjechoslowaakse bewapening is opgenomen. De luchtdoelartillerie eenheden zijn hoofdzakelijk uitgerust met het 57 mm luchtdoelkanon S-60 en het 30 mm gemotoriseerde luchtdoelkanon M-1953/1959.

Geheim

b. Wijziging subordinatie SCUD-brigades

Sinds juni 1976 zijn bij diverse oefeningen bij voortdurende afwijkende onderbevelstellingen geconstateerd. 311 SCUDbrig dat tot 1 Leger behoorde, was voortdurend verbonden aan de Staf van het Westelijke Militaire District. Eenzelfde ontwikkeling deed zich voor bij 321 SCUDbrig/4 Leger met betrekking tot 1 Leger en het 331 SCUDbrig/Westelijk Militair District met betrekking tot 4 Leger.

Commentaar: De continuïteit in de afwijkende onderbevelstellingen duidt op een herindeling van de SCUDbrigades, nl.:

311 SCUDbrig Stara Boleslav	- Westelijk Militair District
331 SCUDbrig Hranice	- 4 Leger
321 SCUDbrig Rokycany	- 1 Leger

4. Hongarije/YuGV

Geheim

a. 152 mm gemechaniseerde vuurmond M-1973

Op 2 mei 1977 werden in Kecskemet (CS 99) installatie 225 tenminste 16 x 152 mm gemechaniseerde vuurmonden M-1973 waargenomen.

Commentaar: In Kecskemet - 225 is 198 Gde Artreg/35 Gde Mechdiv gelegerd.

Bovenvermelde waarneming zou betekenen dat de 152 mm gemechaniseerde vuurmond M-1973 nu ook ingevoerd wordt bij de YuGV.

5. Hongarije/Hongaarse strijdkrachten

a. SA-6 G/L geleide wapensysteem GAINFUL

Bij o/i Luareg/5 Lr in Keszthely (XM 78) werden recentelijk 2 x STRAIGHT FLUSH vuurleidingsradars waargenomen.

(B-2)

Commentaar: De vuurleidingsradar van het type STRAIGHT FLUSH wordt gebruikt in combinatie met de SA-6.

De genoemde waarneming bevestigt derhalve de aanwezigheid van tenminste twee SA-6 batterijen bij een Hongaars luareg.

C. CIVIELE VERDEDIGING

Dienstgeheim

1. Oost-Duitslanda. Ltgen Peter: hoofd Civiele Verdediging

In een bericht betreffende de bijeenkomst van civiele verdedigingsstaven op 25 maart 1977 te Halle werd onderkend dat ltgen Fritz Peter hoofd van de Civiele Verdediging van de DDR is geworden.

Ltgen Peter werd eind november 1976 van zijn functie als chef staf van het Commando Landstrijdkrachten ontheven en door een ministeriële beschikking vermoedelijk op 1 december 1976 benoemd in bovenvermelde functie.

Het is nog niet geheel duidelijk of de verantwoordelijkheid voor de Civiele Verdediging door het Ministerie van Defensie overgenomen is van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

(F-2)

Commentaar: Een wijziging in de verantwoordelijkheid wordt waarschijnlijk geacht, daar in alle overige WP-landen de Civiele Verdediging is ondergebracht bij het Ministerie van Defensie.

D. STERKTE

Geheim

1. Warschaupakt

Onderstaand overzicht geeft de sterkte weer van de Warschaupakt-landstrijdkrachten.

a. Sovjet landstrijdkrachten

Groepen van strijdkrachten en Militaire Districten	Tkdiv Cat			Mechdiv Cat			Lldiv Cat			Totaal div per cat			Totaal div	Lmbl stormbrig	Marinf reg
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C			
GSVG	10	-	-	10	-	-	-	-	-	20	-	-	20	-	-
SGV	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-
TsGV	2	-	-	3	-	-	-	-	-	5	-	-	5	-	-
YuGV	2	-	-	2	-	-	-	-	-	4	-	-	4	-	-
<u>Noordwest USSR</u>															
MD Leningrad	-	-	-	2	2	4	1	-	-	3	2	4	9	-	1
<u>West USSR</u>															
MD Baltische Landen	-	3	-	1	-	4	1	1	1	2	3	5	10	-	1
MD Witrusland	-	8	-	1	-	1	1	-	2	8	1	1	11	-	-
MD Karpathen	-	3	-	-	3	5	-	-	-	6	5	5	11	-	-
<u>Zuidwest USSR</u>															
MD Odessa	-	-	-	-	2	5	1	-	1	2	5	5	8	-	1
<u>Zuid USSR</u>															
MD Transkaukasus	-	1	-	-	3	7	1	-	1	4	7	7	12	1	-
MD Noordkaukasus	-	1	-	-	-	5	-	-	-	1	5	5	6	-	-
MD Turkestan	-	-	-	-	1	4	1	-	1	1	4	4	6	-	-
<u>West Centraal USSR</u>															
MD Moskou	-	1	1	1	1	2	1	-	2	2	3	3	7	-	-
MD Kiev	-	2	5	-	-	4	-	-	-	2	9	9	11	-	-
<u>Oost Centraal USSR</u>															
MD Oeral	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	2	2	3	-	-
MD Wolga	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3	3	3	-	-
<u>Oost USSR</u>															
MD Centraal Azië	1	-	-	1	3	2	-	-	2	3	2	2	7	-	-
MD Siberië	-	1	-	-	1	3	-	-	-	2	3	3	5	-	-
MD Transbaikal	1	1	-	3	1	4	-	-	4	2	4	4	10	1	-
MD Verre-Oosten	-	-	-	5	6	8	-	-	5	6	8	8	19	1	2
VR Mongolië	1	-	1	1	-	-	-	-	2	-	1	1	3	-	-
TOTAAL	19	22	7	30	23	63	7	1	56	45	71	71	172	3	5

b. Non-Sovjet Warschaupakt landstrijdkrachten

Land	Tkdiv cat			Mechdiv cat			Lldiv A	Zeeldiv A	Totaal div per cat			Totaal div	Tk brig A	Berg brig A	Ll brig B	Ll rez/ bat	Mar inf reg
	A	B	C	A	B	C			A	B	C						
DDR	2	-	-	4	-	-	-	-	6	-	-	6	-	-	-	1	-
Polen	5	-	-	3	2	3	1	1	10	2	3	15	-	-	-	1	-
Tsjechoslowakije	3	-	2	4	-	1	-	-	7	-	3	10	-	-	1	-	-
Hongarije	1	-	-	2	1	2	-	-	3	1	2	6	-	-	-	1	-
Roemenië	2	-	-	5	3	-	-	-	7	3	-	10	-	2	1	1	-
Bulgarije	-	-	-	6	-	2	-	-	6	-	2	8	5	-	-	1	2
TOTAAL	13	-	2	24	6	8	1	1	39	6	10	55	5	2	2	6	2

E. PERSONALIA

onfidentieel

1. Oost-Duitsland/NVAa. Commando wisseling

Er zijn aanwijzingen dat sinds begin 1977 generaal majoor Winter commandant van de officiersschool "Ernst Thaelmann" te Leebou-Zittau is.

(B-2)

Commentaar: Genmaj Winter, die sinds november 1971 plaatsvervangend Commandant van de landstrijdkrachten, twa Hoofd Opleidingen, was, moet ltgen Ernst zijn opgevolgd ná september 1976. De juiste datum is niet bekend.

ltgen Ernst was sinds mei 1974 Commandant van de school. Hoewel zijn nieuwe functie nog niet bekend is, is het niet uitgesloten dat hij wordt belast met het "Kommando Kaderdivisionen" te Cottbus.

ienstgeheim

2. Hongarije / Hongaarse strijdkrachtena. Genmaj Szucs

De in SLO 1/77 genoemde gepensioneerde plv minister van Defensie, betrof genmaj Laszlo Szucs.

De tot Hoofd van de Militaire Inlichtingendienst (zie MO 3/77) benoemde genmaj betrof Ferenc Szucs.